

ДОСЛІДНИЦЬКА СЛУЖБА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ЗВІТ
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СЛУЖБИ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
за вересень – грудень 2022 року

Київ 2023

СХВАЛЕНО
загальними зборами
трудового колективу
Дослідницької служби
Верховної Ради України
(протокол № 4 від 4 січня 2023 р.)

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Керівника
Дослідницької служби
Верховної Ради України
№ 03-о.д. від 4 січня 2023 р.

ЗВІТ
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СЛУЖБИ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
за вересень – грудень 2022 року

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1	
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СЛУЖБИ	5
1.1. Нормативне забезпечення	5
1.2. Кадрове забезпечення	7
РОЗДІЛ 2	
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ТА ІНФОРМАЦІЙНО- АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	8
2.1. Аналітичні та інформаційні матеріали, підготовлені за зверненнями замовників	8
2.2. Проактивна діяльність	15
2.3. Участь у діяльності робочих груп, створених Верховною Радою України та її органами	16
РОЗДІЛ 3	
СПІВПРАЦЯ З КОМІТЕТАМИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ТА АПАРАТОМ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	18
РОЗДІЛ 4	
ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ (ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ)	22
РОЗДІЛ 5	
ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСПЕРТНИХ ОБГОВОРЕНЬ	23
РОЗДІЛ 6	
СПІВПРАЦЯ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ ПАРТНЕРАМИ ...	25
6.1. Національна складова	25
6.2. Міжнародне партнерство	26
РЕЗЮМЕ	29

ВСТУП

Утворенню Дослідницької служби Верховної Ради України (далі – Дослідницька служба) передувало внесення 1 липня 2022 року змін до статті 7 Регламенту Верховної Ради України, яку було доповнено новою частиною шостою такого змісту: «Науково-дослідницьке та інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності Верховної Ради, її органів, народних депутатів, депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді, а також професійне навчання (підвищення кваліфікації) народних депутатів, працівників Апарату Верховної Ради та помічників-консультантів народних депутатів здійснює Дослідницька служба Верховної Ради України». Розпорядженням Голови Верховної Ради України № 438 від 11 серпня 2022 року затверджено Положення про Дослідницьку службу Верховної Ради України (далі – Положення), її структуру та штатний розпис. 23 серпня 2022 року внесені відповідні зміни до ЄДРПОУ.

На Дослідницьку службу відповідно до пункту 9 Положення покладено такі завдання:

- 1) науково-дослідницьке та інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності Верховної Ради України, її органів, народних депутатів України, депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України;
- 2) професійне навчання (підвищення кваліфікації) народних депутатів України, працівників Апарату Верховної Ради України, помічників-консультантів народних депутатів України.

На виконання пункту 28 Положення Дослідницька служба звітує раз на півроку, до 15 числа місяця, наступного після закінчення півріччя, перед Керівником Апарату Верховної Ради України – про свою діяльність за попереднє півріччя. Враховуючи те, що Дослідницька служба почала функціонувати з 23 серпня 2022 року, звіт подається за 4 місяці.

РОЗДІЛ 1

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СЛУЖБИ

1.1. Нормативне забезпечення

Розроблено, обговорено та схвалено загальними зборами трудового колективу Стратегію розвитку Дослідницької служби Верховної Ради України до 2027 року.

Розроблено та затверджено 33 першочергові документи, пов'язані з:

а) організацією діяльності Дослідницької служби:

- Положення про відділи Дослідницької служби Верховної Ради України (7);
- Інструкцію з діловодства у Дослідницькій службі Верховної Ради України;
- Положення про внутрішній контроль у Дослідницькій службі Верховної Ради України;
- Положення про експертну комісію Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Інструкцію щодо користування базою даних Європейського центру парламентських досліджень і документації (European Centre for Parliamentary Research and Documentation) працівниками Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Положення про загальні збори трудового колективу Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Положення про оплату праці працівників Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Положення про преміювання працівників Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Правила етичної поведінки працівників Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Положення про атестацію працівників Дослідницької служби Верховної Ради України;

- Антикорупційну програму Дослідницької служби Верховної Ради України на 2023 рік;
- Документи з питань охорони праці та пожежної безпеки (11);
- Положення про уповноважену особу з питань організації та проведення закупівель Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Положення про порядок ведення договірної роботи у Дослідницькій службі Верховної Ради України;

б) забезпеченням виконання завдань Дослідницької служби:

- Порядок надання аналітичних та інформаційних матеріалів Дослідницької служби Верховної Ради України та критерії оцінки їх якості;
- Порядок надходження звернень, підготовки й оцінки якості аналітичних та інформаційних матеріалів Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Методичні рекомендації щодо видів та оцінки ризиків законопроектів.

Розроблено посадові інструкції працівників Дослідницької служби (48).

Удосконалено структуру Дослідницької служби та штатний розпис, що вводяться в дію з 01.01.2023 року.

1.2. Кадрове забезпечення

На момент утворення Дослідницької служби загальна кількість працівників становила **38 осіб**, з яких:

- керівний склад та працівники, що не входять до складу відділів – *5 працівників*,
- відділ з питань економічного розвитку та фінансової політики – *6 працівників*,
- відділ з питань правової політики, організації публічної влади – *5 працівників*,
- відділ з питань гуманітарної та соціальної політики – *8 працівників*,
- відділ з питань національної безпеки та правопорядку – *7 працівників*,
- тренінговий центр – *3 працівники*,
- організаційний відділ – *4 працівники*.

Станом на 31.12.2022 р. у Дослідницькій службі загальна кількість працівників становила **47 осіб**, з яких:

керівний склад та працівники, що не входять до складу відділів – *5 працівників*,
відділ з питань економічного розвитку та фінансової політики – *7 працівників*,
відділ з питань правової політики, організації публічної влади – *8 працівників*,
відділ з питань гуманітарної та соціальної політики – *8 працівників*,
відділ з питань національної безпеки та правопорядку – *8 працівників*,
тренінговий центр – *5 працівників*,
організаційний відділ – *6 працівників*.

Із метою підвищення кваліфікації співробітників Дослідницької служби проведено 2 тренінги: з електронних інструментів (08.12.2022, м. Київ) та з публічної політики (15.12.2022, м. Київ).

Продовжується робота щодо підбору фахівців-аналітиків.

РОЗДІЛ 2

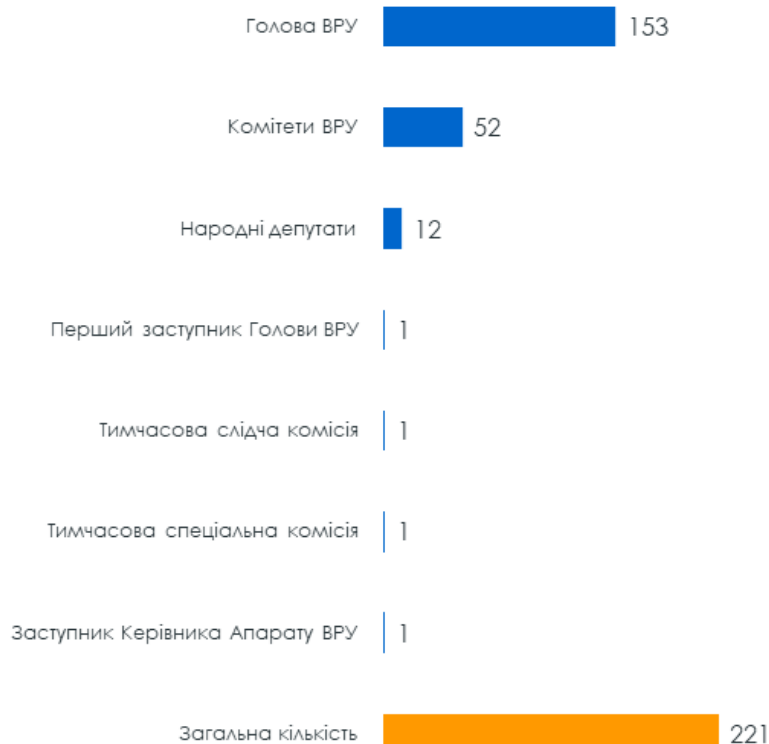
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

На виконання завдання щодо науково-дослідницького та інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Верховної Ради України, її органів, народних депутатів України, депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України Дослідницькою службою готувалися інформаційні та аналітичні матеріали як за зверненнями відповідних замовників, так і за власною ініціативою.

2.1. Аналітичні та інформаційні матеріали, підготовлені за зверненнями замовників

Дослідницькою службою підготовлено та надано відповідним замовникам **225** аналітичних та інформаційних матеріалів.

РОЗПОДІЛ МАТЕРІАЛІВ ЗА СУБ'ЄКТАМИ ЗВЕРНЕНЬ*

* Без урахування проактивної діяльності ДС ВРУ

2.1.1. Експрес-аналіз ризиків законопроектів за зверненням Голови Верховної Ради України

Підготовлено 153 інформаційні довідки щодо визначення ризиків до 73-х законопроектів, зареєстрованих у Верховній Раді України, у тому числі тих, що підготовлені до другого читання (6320, 5125, 7440, 2805, 7668, 3236-1, 7617, 7681, 7683, 7669, 7655, 6325, 7686, 7719, 6368-д, 6369-д, 7654, 6120, 7732, 8008, 7632, 6245, 7618, 6458, 7668-д, 6245-д, 8000, 8027, 7737, 8069, 8045, 5270, 3361, 7232, 7606, 8035, 8088, 8126, 7633, 8062, 7512, 8079, 8166, 8131, 8137, 8118, 6504, 8179, 8180, 7029, 7492, 2713-д, 7441-1, 8211, 8050, 8050-1, 8050-2, 8050-3, 8050-4, 5655, 4412, 8206, 8240, 5819, 8196, 8197, 7039, 8224, 5742, 7283, 8272, 6341, 8095).

2.1.2. Тематичні дослідження

Здійснено тематичні дослідження з питань, пов'язаних з опрацюванням законопроектів, що перебувають на розгляді у Верховній Раді України, інших актуальних проблем державної політики, зокрема підготовлено 23 аналітичних та інформаційних матеріали:

1) парламентські дослідження (4):

- щодо відповідності Закону України «Про медіа» (реєстр. № 2693-д від 02.07.2020) положенням законодавства країн – членів ЄС в означеній сфері;
- щодо змін законодавства у сфері використання публічних коштів;
- щодо звіту про діяльність Верховної Ради України у сфері європейської інтеграції після отримання Україною статусу кандидата на вступ до ЄС;
- з питань, пов'язаних з опрацюванням законопроектів, що перебувають на розгляді у Верховній Раді України, на тему: «Проблеми законодавчого забезпечення реформи місцевого самоврядування в Україні»;

2) аналітичні записки з питань порівняльного законодавства (11):

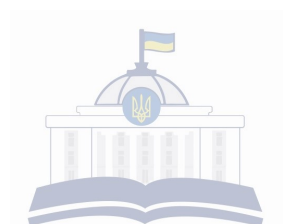
- щодо механізмів реалізації прав національних меншин, у тому числі щодо виконання зобов'язань, передбачених Рамковою конвенцією про захист національних меншин у державах: Угорщина, Росія, Румунія, Молдова, Болгарія, Грузія, Вірменія, Азербайджан, Туреччина, Ізраїль, Польща;
- щодо здійснення архітектурно-будівельного (містобудівного) контролю незалежними недержавними (приватними) суб'єктами;
- щодо розміщення ритуальних служб та забезпечення конфіденційності інформації про померлу особу;
- про надання гуманітарної допомоги;
- у сфері захисту свободи слова й забезпечення професійної діяльності журналістів в Україні та відповідного законодавства держав – членів Європейського Союзу;
- щодо порядку просування по службі військовослужбовців США, Канади, Швеції, Данії, Норвегії;
- щодо медичної освіти на всіх етапах навчання – від медичного коледжу, навчання в університеті, інтернатурі, резидентурі – до безперервного професійного розвитку у європейських країнах та США;
- щодо розгляду парламентськими комітетами звернень громадян;
- щодо відповідності пропозицій законопроекту № 7482 від 22.06.2022 євроінтеграційним зобов'язанням України, аспис Європейського Союзу, актам міжнародного права та зарубіжного досвіду у сфері правового регулювання використання полімерних пляшок марки ПЕТФ та пляшок, виготовлених із матеріалів, дозволених до контакту з алкогольними напоями;
- щодо ведення розрахункових операцій без застосування РРО та/або ПРРО і без РК та/або КОРО у практиці зарубіжних країн;
- щодо наявності у країнах Європи з розвиненою аграрною промисловістю та у сусідніх з Україною країнах ЄС державних наукових установ, які, подібно до Національної академії аграрних наук України, виконують завдання з наукового забезпечення розвитку аграрного комплексу, та обсягів і умов використання в цих країнах земель сільськогосподарського призначення;

3) оглядові досьє (8):

- щодо питання законодавчого врегулювання надання окремого статусу Захисникам/Захисницям України та членам їх сімей;
- щодо зарубіжного досвіду самотійної сплати податків громадянами – фізичними особами;
- щодо зарубіжного досвіду відшкодування витрат, пов'язаних із тимчасовою непрацездатністю;
- щодо зарубіжного досвіду працевлаштування іноземних громадян та видачі дозволів на працевлаштування;
- щодо понять «колективні угоди» та «колективні договори»;
- про пільги ветеранам війни у сфері освіти;
- щодо актуальних питань накопичувальної системи пенсійного забезпечення;
- щодо питання законодавчого регулювання статусу осіб, які у складі добровольчих формувань беруть участь у війні;

4) відповідь на запит Європейського центру парламентських досліджень і документації (ECPRD) (2) – у процесі підготовки:

- запит № 5277 від 12.12.2022, розміщений Парламентом Великої Британії, Бібліотекою Палати лордів про те, як зараз надаються бібліотечні та дослідницькі послуги в парламентах;
- запит № 5290 від 21.12.2022, розміщений Європейським Парламентом, про припинення/відкликання та зупинення повноважень членів національних парламентів у країнах, які не є членами ЄС.

Для забезпечення комплексності відповіді на звернення при підготовці інформаційно-аналітичних матеріалів Дослідницькою службою активно використовується зарубіжний досвід законодавчого регулювання галузевих суспільних відносин. Досліджено галузеве законодавство 36 держав, у тому числі 22-х держав – членів Європейського Союзу.

Загалом проаналізовано законодавство таких держав: Азербайджанська Республіка, Республіка Австрія, Королівство Бельгія, Республіка Болгарія, Велика Британія, Республіка Вірменія, Грузія, Королівство Данія, Естонська Республіка, Держава Ізраїль, Ірландія, Королівство Іспанія, Італійська Республіка, Канада, Республіка Корея, Латвійська Республіка, Литовська Республіка, Республіка Молдова, Королівство Нідерланди, Федеративна Республіка Німеччина, Королівство Норвегія, Республіка Польща, Румунія, Республіка Сербія, Словацька Республіка, Республіка Словенія, Сполучені Штати Америки, Республіка Туреччина, Угорщина, Фінляндська Республіка, Французька Республіка, Республіка Хорватія, Чеська Республіка, Чорногорія, Швейцарська Конфедерація, Королівство Швеція.

2.1.3. Інформаційна допомога

У контексті надання інформаційної допомоги посадовим особам Верховної Ради України, народним депутатам України Дослідницькою службою підготовлено 9 інформаційних довідок:

- щодо доцільності запровадження системи військової юстиції в Україні;
- про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» щодо особливостей діяльності на тимчасово окупованій території України (реєстр. № 7646 від 08.08.2022);
- щодо наявних проблем готовності системи виплати житлових субсидій;

- щодо стану готовності системи виплати громадянам житлових субсидій на оплату житлово-комунальних послуг у зимовий період;
- про розміри прожиткових мінімумів та мінімальної пенсії за віком у 2023 році;
- щодо зарубіжного досвіду державної підтримки демобілізованих (загиблих) ветеранів та членів їх сімей;
- щодо систем підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти, їхніх фінансових та соціальних гарантій;
- про вплив прожиткових мінімумів на стан соціального захисту в Україні пенсіонерів, осіб з інвалідністю та дітей до 18 років;
- щодо зарубіжного досвіду країн Європи та США і переліку нормативно-правових актів, якими врегульовуються питання контролю прозорості використання коштів профспілковими організаціями та визначення їх репрезентативності.

2.1.4. Консультативна участь у розробленні законопроектів

Дослідницькою службою в межах консультативної участі у розробленні проектів законів України із найважливіших питань розвитку суспільства та держави надано пропозиції до **36** проектів законодавчих актів за зверненнями комітетів Верховної Ради України:

Комітет з питань правоохоронної діяльності (22): № 7654, 7654-1, 7705, 7713, 8038, 8039, 8049, 8053, 8057, 8059, 8060, 8070, 8073, 8073-1, 8074, 8077, 8096, 8114, 8130, 8194, 8213, 8219;

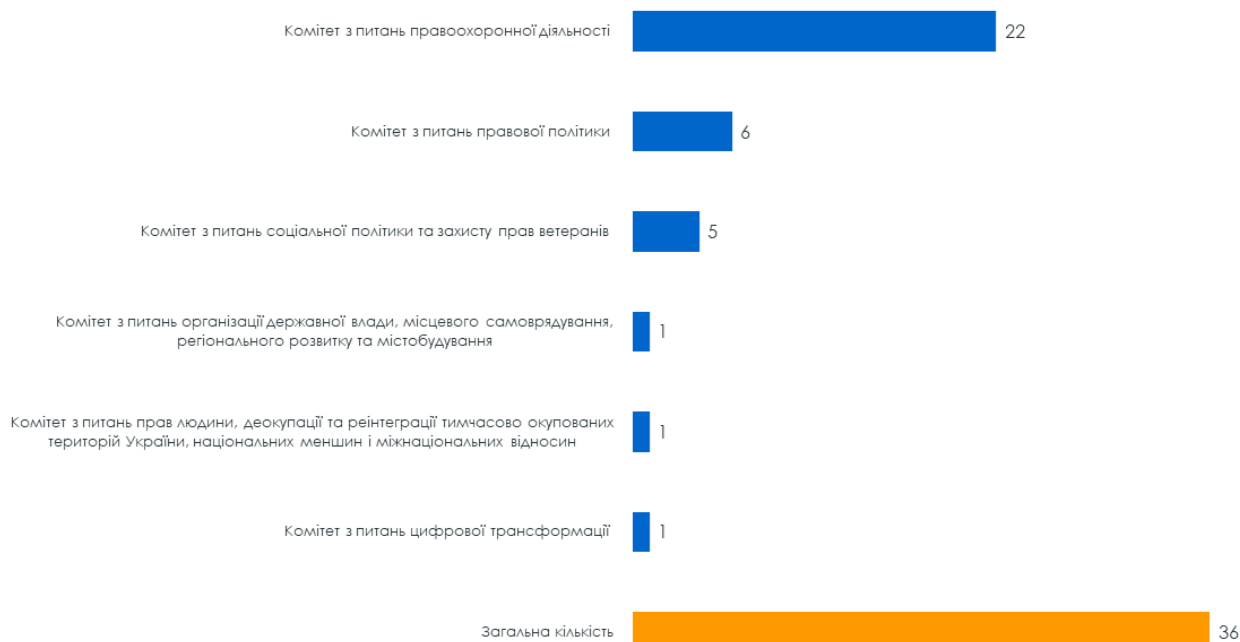
Комітет з питань правової політики (6): № 5707, 7648, 7662, 7663, 7698, 7735;

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (5): № 7703, 7731, 7731 (доопрацьований), 8081, 8278;

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (1): № 8056;

Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (1): № 7646;

Комітет з питань цифрової трансформації (1): № 8238.

2.2. Проактивна діяльність

Проактивна діяльність Дослідницької служби Верховної Ради України пов'язана з підготовкою наукових концепцій розвитку законодавства та здійсненням наукових досліджень законодавчого регулювання суспільних відносин. За погодженням із парламентськими комітетами розроблено:

- Концепцію розвитку законодавчого регулювання діяльності Верховної Ради України (Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України);
- Концепцію удосконалення судоустрійного законодавства України у контексті євроінтеграційних процесів (частина 1) (Комітет з питань правової політики);
- Концепцію адаптації природоохоронного законодавства України до екологічного надбання Європейського Союзу («The EU Environmental Acquis») (Комітет з питань екологічної політики та природокористування);
- Концепцію правового забезпечення соціально-економічного відновлення та розвитку регіонів у повоєнний період (Комітет з питань економічного розвитку).

У процесі розробки концепція щодо законодавчого забезпечення національної культурної політики.

Завершується робота над «Путівником по безпековому та правоохоронному законодавству України: виклики воєнного стану».

2.3. Участь у діяльності робочих груп, створених Верховною Радою України та її органами

У рамках підгрупи «Парламентська реформа» робочої групи з державного управління Національної Ради з відновлення України від наслідків війни працівники Дослідницької служби брали участь у діяльності робочих підгруп:

- з питань законодавчої процедури;
- з питань взаємодії коаліції та опозиції;
- з питань парламентської етики та статусу народного депутата України;
- з питань взаємодії Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України.

У рамках діяльності згаданих робочих підгруп підготовлені: комплексні зміни до Регламенту Верховної Ради України, пов'язані з приведенням положень Регламенту у відповідність до Конституції України; проект Концепції удосконалення законодавства з питань взаємодії коаліції та опозиції; проект Кодексу етики народного депутата України; проект Концепції взаємодії Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України. До усіх названих документів надавалися пропозиції.

Працівники Дослідницької служби брали участь у діяльності робочих груп, створених комітетами Верховної Ради України, зокрема щодо підготовки законопроектів до другого читання:

- про внесення змін до Податкового кодексу України (№ 5270, 7655, 7441-1) (Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики);
- щодо застосування праці іноземців та осіб без громадянства в Україні (№ 5795) (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів);

- щодо реформування служби зайнятості, соціального страхування на випадок безробіття (№ 6067) (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів);
- щодо протидії порушенню прав у сфері праці (№ 5748) (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів);
- про колективні угоди та договори (євроінтеграційний) (№ 7628) (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів).

Також працівники Дослідницької служби брали участь у робочій групі щодо опрацювання питань, пов'язаних зі створенням системи військової юстиції та військової поліції в Україні (Комітет з питань правоохоронної діяльності), за результатами діяльності якої напрацьовані пропозиції щодо єдиного законодавчого акта у сфері військової юстиції на заміну законопроектів № 6569, 6569-1.

РОЗДІЛ 3

СПІВПРАЦЯ З КОМІТЕТАМИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ТА АПАРАТОМ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

У контексті забезпечення співпраці з комітетами Верховної Ради України проведено презентацію Дослідницької служби та її відділів на засіданні 17 парламентських комітетів.

Із метою належного планування роботи Дослідницької служби на 2023 рік надіслано листи головам комітетів Верховної Ради України про надання пропозицій щодо профільної тематики, яка могла би стати предметом дослідження та розробки Дослідницькою службою відповідних концепцій розвитку законодавчого регулювання суспільних відносин, та отримано відповіді від 9 комітетів щодо напрямів профільної тематики досліджень (Комітет з питань правової політики; Комітет з питань правоохоронної діяльності; Комітет з питань прав людини деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин; Комітет з питань цифрової трансформації; Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування; Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів; Комітет з питань бюджету; Комітет з питань економічного розвитку; Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України).

На запрошення комітетів Верховної Ради України працівники Дослідницької служби брали участь у комітетських слуханнях, обговореннях та інших заходах з актуальних питань розвитку законодавства (15):

- щомісячних комітетських обговореннях на тему: «Про стан готовності системи виплати громадянам житлових субсидій» (12.09.2022, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, м. Київ);

- вебінарі «Європейська система захисту прав людини» (06.10.2022, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за підтримки проекту Ради Європи «Підтримка судової влади України для забезпечення кращого доступу до правосуддя», м. Київ);
- вебінарі «Каталог прав і свобод, передбачених Європейською конвенцією з прав людини. Основні характеристики діяльності Європейського суду з прав людини та його рішень» (13.10.2022, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за підтримки проекту Ради Європи «Підтримка судової влади України для забезпечення кращого доступу до правосуддя», м. Київ);
- вебінарі «Практика Європейського суду з прав людини як джерело права в національній правовій системі» (20.10.2022, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за підтримки проекту Ради Європи «Підтримка судової влади України для забезпечення кращого доступу до правосуддя», м. Київ);
- комітетських слуханнях «Відновлення та післявоєнний сталий розвиток України» (26.10.2022, Комітет Верховної Ради України з питань економічного розвитку, м. Київ);
- вебінарі «Стаття 6 Європейської конвенції з прав людини: огляд порушень у справах проти України та обмеження права на справедливий суд під час надзвичайної ситуації» (27.10.2022, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за підтримки проекту Ради Європи «Підтримка судової влади України для забезпечення кращого доступу до правосуддя», м. Київ);
- щомісячних комітетських обговореннях «Про стан виконання системи виплат громадянам житлових субсидій на оплату житлово-комунальних послуг у зимовий період» (31.10.2022, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, м. Київ);

- вебінарі «Вимога «якості закону» відповідно до положень Конвенції та практики Європейського суду з прав людини» (03.11.2022, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за підтримки проекту Ради Європи «Підтримка судової влади України для забезпечення кращого доступу до правосуддя», м. Київ);
- вебінарі «Право на справедливий суд: обсяг права в цивільному аспекті» (10.11.2022, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за підтримки проекту Ради Європи «Підтримка судової влади України для забезпечення кращого доступу до правосуддя», м. Київ);
- комітетських слуханнях «Вплив воєнних дій на довкілля в Україні та його відновлення до природного стану» (10.11.2022, Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, м. Київ);
- вебінарі «Аналіз відповідності положень законодавчих актів/проектів законодавчих актів стандартам, гарантованим Європейською конвенцією з прав людини» (17.11.2022, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики за підтримки проекту Ради Європи «Підтримка судової влади України для забезпечення кращого доступу до правосуддя», м. Київ);
- круглому столі «Інструменти суспільної підтримки ветеранів – учасників бойових дій у післявоєнний період» (06.12.2022, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, м. Київ);
- комітетських слуханнях «Вплив розмірів прожиткових мінімумів на стан соціального захисту громадян України, особливо пенсіонерів, осіб з інвалідністю в Україні та дітей до 18 років» (07.12.2022, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, м. Київ);

- публічних консультаціях «Функціонування накопичувальної системи пенсійного забезпечення» (12.12.2022, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, м. Київ);
- вебінарі «Урядовий Уповноважений у справах Європейського суду з прав людини: експертиза нормативно-правових актів на відповідність ЄКПЛ та виконання рішень ЄСПЛ» (15.12.2022, Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та проект Ради Європи «Підтримка судової влади України для забезпечення кращого доступу до правосуддя», м. Київ).

У співпраці з Управлінням кадрового забезпечення Апарату Верховної Ради України розроблено анкети-опитувальники для працівників Апарату Верховної Ради України.

За зверненням заступника Керівника Апарату Верховної Ради України підготовлено парламентське дослідження.

Із метою підготовки проекту Плану законопроектної роботи Верховної Ради України та моніторингу його виконання Дослідницькою службою підготовлено пропозиції до Методичних рекомендацій щодо розробки плану законопроектних робіт Верховної Ради України (надіслані Головному організаційному управлінню Апарату Верховної Ради України).

РОЗДІЛ 4

ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ (ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ)

На виконання завдання Дослідницької служби з питань професійного навчання (підвищення кваліфікації):

- підготовлено та опрацьовано анкети-опитувальники для народних депутатів України, їхніх помічників-консультантів, працівників Апарату Верховної Ради України з метою вивчення практичних потреб на 2023 рік;
- проведено відповідні опитування та систематизовано отримані дані від **297** респондентів;
- розроблено, погоджено із замовниками та затверджено спеціальні короткострокові програми підвищення кваліфікації «Актуальні питання законотворчої діяльності Верховної Ради України» для:
  - ✓ державних службовців категорії «А», «Б» та «В», працівників патронатних служб, учасників Програми стажування молоді в Апараті Верховної Ради України (шифр програми СК/2022/001);
  - ✓ народних депутатів України, помічників-консультантів народних депутатів України (шифр програми СК/2022/002).

РОЗДІЛ 5

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСПЕРТНИХ ОБГОВОРЕНЬ

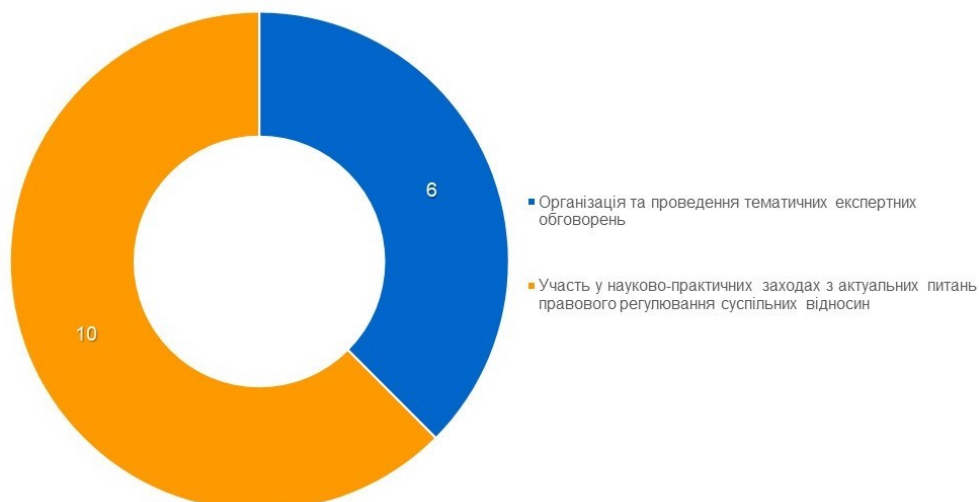
Із метою вироблення й систематизації пропозицій щодо удосконалення законодавчої діяльності Верховної Ради України Дослідницька служба організувала та провела тематичні експертні обговорення (6):

- Новітні тенденції адміністративного процедурного законодавства (27.09.2022, м. Київ);
- Вплив правового моніторингу на законопроекування (27.10.2022, м. Київ);
- Громадянське суспільство: конституційно-правові аспекти національного спротиву російській агресії (29.11.2022, м. Київ);
- Пріоритети влади для соціально-економічного відновлення України (22.12.2022, м. Київ);
- Проект Концепції законодавчого забезпечення національної культурної політики (23.12.2022, м. Київ);
- Фаховий аналіз законопроектів як запорука формування якісного законодавства (29.12.2022, м. Київ).

Працівники Дослідницької служби також взяли участь у науково-практичних заходах (круглих столах, експертних обговореннях, фахових дискусіях тощо) з актуальних питань правового регулювання суспільних відносин (10):

- міжвідомчому науково-практичному круглому столі «Актуальні питання удосконалення загальнодержавної системи боротьби з тероризмом в умовах функціонування режиму воєнного стану» (31.08.2022, Національна академія Служби безпеки України, м. Київ);
- круглому столі «Актуальні проблеми забезпечення прав і свобод людини в діяльності Служби безпеки України» (05.10.2022, Національна академія Служби безпеки України, м. Київ);

- дискусійній платформі «Праця в умовах воєнного стану в Україні: поточна ситуація, виклики та загрози, шляхи вирішення» (06.10.2022, Федерація профспілок України, м. Київ);
- фаховій дискусії «Відновлення України: точка відліку і напрями дій влади» (20.10.2022, Центр Разумкова, м. Київ);
- конференції «XI Розумовські зустрічі» (17–18.11.2022, Чернігівський регіональний центр підвищення кваліфікації, м. Чернігів);
- науково-практичній дискусійній панелі «Організація сприяння митними органами захисту майнових прав інтелектуальної власності на торгівельну марку» (22.11.2022, Державна митна служба України, м. Київ);
- експертних обговореннях проблем реформування Служби безпеки України (22.11.2022, Служба безпеки України, м. Київ);
- круглому столі «25 років імплементації Європейської конвенції з прав людини: досягнення та майбутні виклики (судовий вимір)» (08.12.2022, Національна школа суддів України спільно з проектом Ради Європи «Підтримка судової влади України в забезпеченні кращого доступу до правосуддя», м. Київ);
- національній конференції «Циркулярна економіка та її переваги для української промисловості в умовах відновлення і відбудови» (15.12.2022, у рамках програми ЄС «Європейський Союз для довкілля» (EU4Environment), м. Київ);
- IV щорічній міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу» (16.12.2022, Київський науково-дослідницький інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, м. Київ).

РОЗДІЛ 6

СПІВПРАЦЯ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ ПАРТНЕРАМИ

Невід'ємною складовою діяльності Дослідницької служби є партнерство і співпраця із вітчизняними та зарубіжними науковими установами, центрами, бібліотеками, закладами вищої освіти тощо, найближчою перспективою яких є обмін досвідом, створення Баз даних зовнішніх експертів.

6.1. Національна складова

Укладено 11 договорів/меморандумів про співпрацю:

- Договір про співпрацю з Таврійським національним університетом імені В. І. Вернадського (02.11.2022, м. Київ);
- Меморандум про співпрацю з Громадською організацією «Інтерньюз-Україна» в рамках впровадження Проекту Агентства США з Міжнародного Розвитку (USAID) «Програма РАДА: наступне покоління» (02.11.2022, м. Київ);
- Угоду про співробітництво з Державною митною службою України (04.11.2022, м. Київ);
- Договір про співпрацю з Державним податковим університетом (10.11.2022, м. Ірпінь);
- Договір про співпрацю з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка (10.11.2022, м. Київ);
- Договір про співпрацю з Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України (01.12.2022, м. Київ);
- Договір про співпрацю з Київським регіональним центром Національної академії правових наук України (02.12.2022, м. Київ);
- Меморандум про співпрацю з Службою безпеки України (07.12.2022, м. Київ);

- Меморандум про співпрацю з Міжвідомчим науково-дослідним центром з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України (07.12.2022, м. Київ);
- Договір про співпрацю з Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського (08.12.2022, м. Київ);
- Меморандум про співпрацю з Національним інститутом стратегічних досліджень (29.12.2022, м. Київ).

6.2. Міжнародне партнерство

6.2.1. Обмін досвідом

Дослідницька служба співпрацює з міжнародними та іноземними урядовими й неурядовими організаціями, зокрема з Програмою USAID – RADA, Представництвом ЄС в Україні, Міжнародним Комітетом Червоного Хреста, ПРООН.

На основі Меморандуму, укладеного між Дослідницькою службою Верховної Ради України та Громадською організацією «Інтерньюз Україна», а також у рамках Меморандуму Громадської організації «Інтерньюз Україна» та Апарату Верховної Ради України про співпрацю з впровадження Проекту Агентства США з Міжнародного розвитку (USAID) «Програма РАДА: наступне покоління» для зміцнення інституційної спроможності Дослідницької служби проведено Стратегічну сесію щодо обговорення Стратегії розвитку Дослідницької служби Верховної Ради України до 2027 року (14.11.2022, м. Київ).

Окрім того, Проектом Агентства США з Міжнародного розвитку (USAID) «Програма РАДА: наступне покоління» для працівників Дослідницької служби організовано:

- зустріч з представниками Вестмінстерської Фундації за демократію Джоном Пуллінгером та Ендрю Волкером (19.10.2022, м. Київ).

Укладено меморандуми про взаєморозуміння між Дослідницькою службою Верховної Ради України та:

- Міжнародним Комітетом Червоного Хреста щодо спільного сприяння розповсюдженню міжнародного гуманітарного права (МГП) і Додаток до цього Меморандуму щодо спільного проекту з проведення навчальних курсів з міжнародного гуманітарного права (01.12.2022);
- Дослідницьким Центром Парламенту Грузії (26.12.2022).

Проведено робочі зустрічі з Представництвом ЄС в Україні з метою обговорення напрямів співробітництва, зокрема можливості реалізації проекту TWINNING, а також проведення семінарів для народних депутатів України і членів Європарламенту.

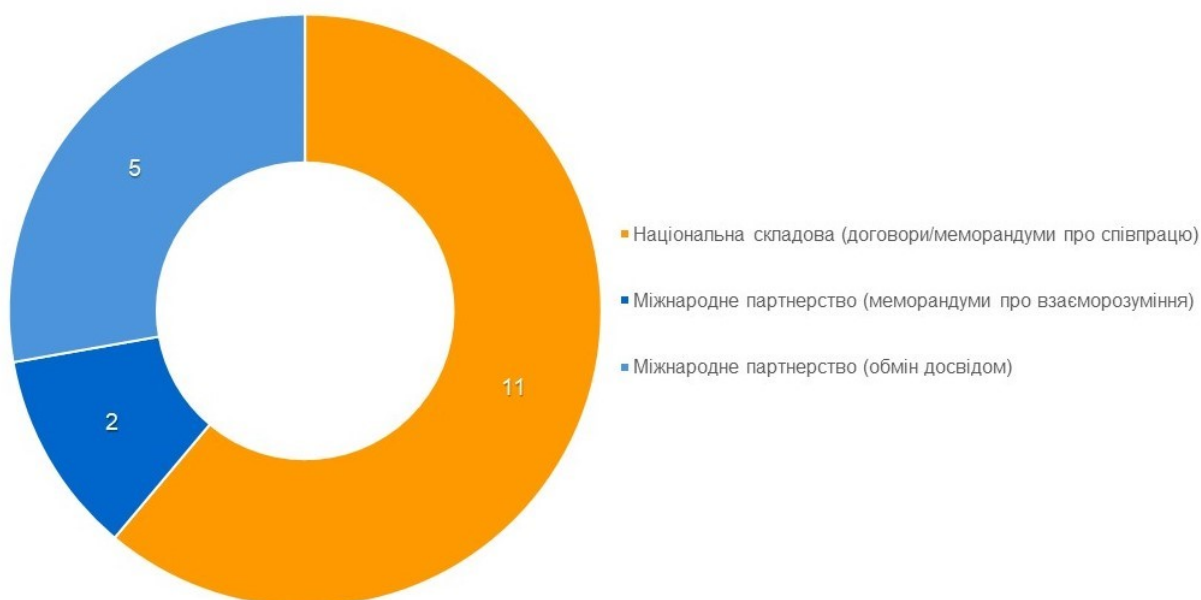
У рамках співпраці з дослідницькими службами парламентів іноземних держав відбувся обмін досвідом Дослідницької служби із: Дослідницькою службою Конгресу США (вересень 2022); Парламентським інститутом Парламенту Чехії (07.11.2022; онлайн); Парламентським дослідницьким підрозділом Канцелярії Сейму Литовської Республіки (листопад 2022).

6.2.2. Взаємодія із міжпарламентськими інформаційними мережами

Дослідницькою службою використовувалися ресурси Європейського центру парламентських досліджень і документації (ECPRD) при підготовці інформаційних та аналітичних матеріалів, зокрема:

- аналітичної записки з питань порівняльного законодавства у сфері захисту свободи слова й забезпечення професійної діяльності журналістів в Україні та відповідного законодавства держав – членів Європейського Союзу;
- аналітичної записки з питань порівняльного законодавства щодо здійснення архітектурно-будівельного (містобудівного) контролю незалежними недержавними (приватними) суб'єктами;

- аналітичної записки з питань порівняльного законодавства щодо розміщення ритуальних служб та забезпечення конфіденційності інформації про померлу особу;
- інформаційної довідки щодо зарубіжного досвіду країн Європи та США і переліку нормативно-правових актів, якими врегульовуються питання контролю прозорості використання коштів профспілковими організаціями та їх репрезентативності;
- аналітичної записки з питань порівняльного законодавства щодо розгляду парламентськими комітетами звернень громадян;
- аналітичної записки з питань порівняльного законодавства щодо ведення розрахункових операцій без застосування РРО та/або ПРРО і без РК та/або КОРО у практиці зарубіжних країн.

РЕЗЮМЕ

- За нетривалий час існування Дослідницької служби Верховної Ради України (чотири місяці) зусилля працівників спрямовувалися передусім на організаційне забезпечення її діяльності. У рамках цієї роботи, серед іншого, було розроблено та затверджено **33** першочергові документи, пов'язані з організацією діяльності та забезпеченням виконання завдань, передбачених Положенням про Дослідницьку службу Верховної Ради України.
- Поряд із цим, відбувалася переорієнтація діяльності Дослідницької служби на підготовку аналітичних та інформаційних матеріалів нової якості, з урахуванням потреб замовника. За зверненнями керівництва Верховної Ради України, парламентських комітетів, комісій, народних депутатів України та керівництва Апарату Верховної Ради України співробітниками Дослідницької служби підготовлено **225** аналітичних та інформаційних матеріалів: 153 інформаційні довідки щодо визначення ризиків до 73-х законопроектів, зареєстрованих у Верховній Раді України; 36 пропозицій до проектів законодавчих актів; 11 аналітичних записок з питань порівняльного законодавства; 9 інформаційних довідок; 8 оглядових досьє; 4 парламентські дослідження; 4 концепції розвитку законодавства. Під час підготовки аналітичних та інформаційних матеріалів досліджено галузеве законодавство та вивчено досвід 36 держав, у тому числі 22-х держав – членів Європейського Союзу.
- За результатами своєї діяльності Дослідницька служба отримала **8** схвальних відгуків і листів-подяк, у тому числі 3 від парламентських комітетів (Комітет Верховної Ради України з питань правової політики, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності) та 5 від народних депутатів України.

